

OTSUS

01.06.2016 nr 5.1-5/16-020

Koondumisele nr 12/2016 OÜ Alexela Tanklad ja Mokter OÜ osa loa andmine

Koondumine

Alexela Varahaldus AS volitatud esindaja esitas 09.05.2016 Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt vastavalt 28.04.2016 Mokter OÜ ja OÜ Alexela Tanklad vahel sõlmitud kinnistute võlaõiguslikule müügilepingule omandab OÜ Alexela Tanklad Mokter OÜ-lt neli tanklat koos kinnistutega ning kahe tanklakinnistuga seotud kõrvalkinnistud. Tehingu tulemusel saavutab OÜ Alexela Tanklad valitseva mõju Mokter OÜ osa üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses ning tegemist on koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 10.05.2016 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonkS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle omandatakse valitsev mõju.

Seega on koondumise osalisteks OÜ Alexela Tanklad ja Mokter OÜ.

OÜ Alexela Tanklad on 27.10.2015 asutatud ettevõtja, mis kuulub Alexela Group OÜ kontserni, kuhu kuuluvad ettevõtjad tegelevad muuhulgas põlevkiviõlist õlitoodete tootmise ja müügiga, soojus- ja elektrienergia toomise ja müügiga, vedelgaasi impordi ja müügiga, mootorikütuste hulgi- ja jaemüügiga, terminaliteenuste osutamisega, haagiste tootmise ja müügiga, metallitöötluste ja kinnisvaraarendusega. OÜ Alexela Tanklad põhitegevuseks on enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus.

Mokter OÜ ainuosanik on Aleksander Terep (isikukood 34402230305). Mokter OÜ põhitegevuseks on mootorikütuse jaemüük. Ettevõtjale kuulub neli tanklat.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste käibed Eestis ületasid kummalgi 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määruse nr 69 Koondumise teate esitamise juhendi (edaspidi *Juhend*) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15% ühise turuosa.

Koondumise osaliste äritegevus kattub mootorikütuste jaemüügil tanklates.

Konkurentsiameti varasema praktika kohaselt ei ole mootorikütuste jaemüügi tanklate koondumisel ja selle mõjude hindamisel vaja eristada bensiini ja diislikütuse jaemüügi kaubaturgu (olguigi, et erinevad mootorid tarbivad erinevat kütust) või veelgi detailsemat jaotust, sõltuvalt bensiini oktaanarvust. Erinevad mootorikütused kuuluvad kõik ühele kaubaturule, kuna reeglina on kõigi kütuse jaemüüjate kaubavalikus esindatud nii bensiin kui diislikütus. Kõik kütusetanklad konkureerivad omavahel üldisel mootorikütuse jaemüügi kaubaturul.¹ Kuivõrd vahepealsel ajal, eelmisest otsusest arvates, ei ole mootorikütuste jaemüügis olulisi muutusi toimunud, jätab Konkurentsiamet antud juhtumise kaubaturu määratluse samaks – mootorikütuse jaemüük.

Mokter OÜ osa koosseisu kuulub neli tanklat ning need asuvad erinevates Eesti piirkondades: 2 tanklat Harjumaal, üks tankla Pärnumaal ja üks tankla Jõgevamaal. Sellise hajutatuse tõttu ei teki koondumise tulemusel olukorda, kus mõnes piirkonnas oleksid koondumise osaliste tanklad ülekaalus. Koondumine ei muuda oluliselt konkurentsitingimusi lokaalsemates piirkondades (näiteks maakonnad või omandatavat tanklat ümbritsev ala kuni 30 minuti autosõidu kauguseni). Märgitud

¹ Konkurentsiameti 01.07.2015 otsus nr 5.1-5/15-018 - aktsiaselts Aqua Marina ja Aktsiaselts Lukoil Eesti.

põhjusel ei ole antud juhul vajalik ega põhjendatud hinnata koondumise mõju lokaalsematel geograafilistel aladel kui kogu Eesti territoorium. Konkurentsiamet hindab käesoleva koondumise mõju kogu Eesti territooriumil.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevatele ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Mootorikütuse jaemüügi kaubaturu analüüsimisel ning kogu kaubaturu mahu määramisel kasutas Konkurentsiamet kolme erinevat statistilist andmekogu:

- Statistikaameti andmed mootorikütuste jaemüügi kohta jaekaubandusettevõtetes jooksevhindades.
- Eesti Vedelikütusevaru Agentuuri (OSPA) andmed mootoribensiinide ja diislikütuste müügimahtude (m³) kohta – sisaldab nii jae- kui hulgimüüki.
- Tanklate arv – kasutatud allikateks TanklaGPS (<http://tankla.info/>) ja suuremate tanklakettide kodulehed.

Kõikides eelnimetatud arvestustes jäi koondumise osaliste ühine turuosa vahemikku 14% - 16% ning Alexela tanklaketile lisanduv turuosa jäi alla 1%. Koondumise osalistest suuremateks turuosalisteks on jaemüügi mahtude põhjal tanklaketid Olerex ja Statoil, jae- ja hulgimüügi mahtude põhjal Olerex, Statoil ja Neste ning tanklate arvu võrdluses Olerex.

Arvestades koondumise osaliste turuosasid, koondumisega kaasnevat vähest muutust ning kaubaturu struktuuri, kus kaubaturul tegutsevad koondumise osalistest suurema turuosaga ettevõtjad, leiab Konkurentsiamet, et koondumine ei mõjuta oluliselt konkurentsiolukorda mootorikütuste jaemüügi kaubaturul Eestis.

Koondumine ei tekita ega tugevda turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses ning koondumisega ei kaasne KonkS § 22 lõikes 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

otsustan:

anda luba OÜ Alexela Tanklad ja Mokter OÜ osa koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 01.06.2016 otsuse nr 5.1-5/16-020 ärakiri on samane originaaliga.

/N.Ilves/ 27.06.2016